

Dokumentnamn
YTTRANDE

Datum
2024-01-29

Vårt diarienummer
1.1.3-2023-06997
GD-2024-016

Handläggare
Leif Johansson

Ert diarienummer
Fi2023/02704

Mottagare
Regeringskansliet
Finansdepartementet
Fi.remissvar@regeringskansliet.se

En säker och tillgänglig statlig e-legitimation (SOU 2023:61)

Vetenskapsrådet har granskat utredningens förslag utifrån sitt uppdrag att ge stöd till grundläggande forskning av högsta vetenskapliga kvalitet inom samtliga vetenskapsområden samt de särskilda uppgifter som myndigheten har i sin roll som forskningsfinansierare och forskningspolitisk rådgivare.

Sammanfattning

Vetenskapsrådet tillstyrker förslaget men vill göra vissa påpekanden.

Utformningen av en statlig e-legitimation bör ske samordnat med arbetet för att ta fram lösningen för EU:s digitala plånbok för Sverige. Uppdraget att utforma en lösning (teknik och processer) bör genomföras av myndigheten för digital förvaltning (DIGG) i nära samverkan med de myndigheter som varit aktiva i de storskaliga piloterna; bland annat Bolagsverket och Vetenskapsrådet.

Effekter av förslaget

En säker och tillgänglig statlig e-legitimation med en koppling till en digital plånbok kommer sannolikt medföra en förändring i hur olika samhällssektorer väljer att genomföra digital grundidentifiering i Sverige. Med stor sannolikhet kommer till exempel högskolesektorn börja använda den statliga e-legitimationen för så kallad onboarding av studenter istället för att som idag förlita sig på BankID. Skälet för detta är delvis att kostnaden för den föreslagna e-legitimationen inte läggs på de tjänster som konsumerar e-legitimationen utan i huvudsak läggs på den enskilde som betalar för sin e-legitimation. Effekten av att införa den föreslagna e-legitimationen kommer således leda till sänkta direkta kostnader för förlitade parter i Sverige som svarar för grundidentifiering av personer. Effekten blir således i praktiken att kostnaden för grundidentifiering flyttas från förlitande parter till enskilda medborgare. Om/när andra vertikaler (till exempel vård- eller banksektorn) gör på liknande sätt så kommer trycket på den nya e-legitimationen bli mycket stort. Vetenskapsrådet menar att denna effekt är oundviklig och även nödvändig för att på sikt garantera tillgången till säker och tillgänglig

grundidentifiering men att staten måste ta höjd för en potentiellt mycket stor användning av en ny e-legitimation av dessa skäl.

Vetenskapsrådet menar av ovanstående skäl att:

- Uppdraget till DIGG att utforma e-legitimationen bör innehålla instruktioner om att utformningen sker på ett sätt som medger att den statliga e-legitimationen får en stor spridning och användning på kort tid.
- Uppdraget till DIGG att utforma e-legitimation bör innehålla en instruktion till DIGG att utformningen och införandet av en statlig e-legitimation sker samordnat med utformningen och införandet av den digitala plånboken.
- Uppdraget till DIGG att utforma e-legitimationen bör innehålla en instruktion att uppdraget sker i nära samverkan och dialog med myndigheter och privata aktörer med kunskap och/eller samordningsansvar för vård, skola, högre utbildning och forskning, bank och finans samt sådana aktörer som besitter särskild teknisk kompetens inom området.

Yttrandet har beslutats av generaldirektören Katarina Bjelke efter föredragning av enhetschefen Leif Johansson. Vid den slutliga handläggningen har även rådsdirektören Maria Thuveson och chefsjuristen Victoria Söderqvist deltagit.

Katarina Bjelke
Generaldirektör

Leif Johansson
Enhetschef

Kopia

fi.ofa.dof.remisser@regeringskansliet.se

utbildningsdepartementet.registrator@regeringskansliet.se;

carl.hogstedt@regeringskansliet.se